

SOSYAL BİLGİLER

BUMERANG SERİSİ

7

Değerli Öğretmenlerimiz,

“Bumerang” serisinde yer alan kitaplarımız etkinliki bir soru bankası olmasının ötesinde, eğitim öğretim sürecinde en büyük destekçiniz ve muhtemel en iyi yol arkadaşınız olacak bir defter formatında hazırlandı.

“Bumerang Serisi” içinde yer alan “7. Sınıf Etkinlikli Sosyal Bilgiler” kitabı hazırlanırken başarıya ulaşmada bilginin bumerang etkisinden yararlanıldı. Her bir kazanım, onu en küçük ayrıntısına kadar ele alan etkinliklerle desteklendi. Bu etkinlikler ile hem öğrencilerinizin derse etkin bir şekilde katılımını sağlayacak hem de eksiklikleri hemen fark edebilecek ve tam öğrenmeyi sağlayacaksınız.

Sevgili Öğrencilerimiz,

Bu kitapta yer alan etkin kısa özetler konuları kolayca kavramanızı sağlayacaktır. Çözümlerinizi için ayrılan kenar boşlukları defter gibi kullanabilecek hem de soru çözerken ilginç bilgi ve ipuçlarından yararlanabileceksiniz. Kenarlarda yer alan bumerang bilgi ve ipuçlarıyla konu tekrarı yaparken etkinliklerle öğrendiklerinizi eğlenceli bir şekilde pekiştirebilirsiniz.

Bu kitaptaki aşamalı sorularla hem “Sosyal Bilgiler” alanında yetkinliğinizi artıracak hem de yeni nesil soru çözme becerinizi geliştireceksiniz. Çünkü kavradığınız konuları “Kavratın Testler” ile pekiştireceksiniz, devamında yer alan ve sizi yeni nesile taşıyan “Bumerang Testler” ile uygulama becerisi kazanacaksınız, ünite sonlarındaki “Beceri Testleri” ile de bilginin beceriye dönüşme sürecini deneyimleyerek yeni nesil soru çözenin keyfini yaşayacaksınız. Dilediğiniz zaman da çözüm videolarına ulaşabileceksiniz.

Başarıda bumerang etkisini merak ediyorsan, haydi başlayalım!

Şimdi “Bumerang” zamanı...

Copyright © Günay Yayınları

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlaması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları Günay Yayınlarına aittir.

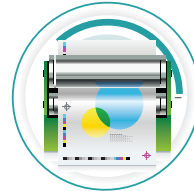
YAZARLAR

Emre TEZCAN

GÖRSEL TASARIM

GÜNAY
YAYINLARI

BASKI YERİ

Özgün MATBAACILIK
0.312 419 01 75

YAYINCI

Günay Yayınları

www.gunayyayinlari.com
bilgi@gunayyayinlari.com
+90 312 315 28 49
+90 553 785 16 85

978-625-7150-91-0

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Mehmet Akif ERSOY

1. Ünite – BİREY VE TOPLUM

İletişim Nedir	7
Kavratıcı Testler - 1	10
Olumlu ve Olumsuz İletişim	12
Kavratıcı Testler - 2	15
Medya	17
Kavratıcı Testler - 3	20
İletişim Özgürlüğü	22
Kavratıcı Testler - 4	25
Bumerang Testler - 1	27
Beceri Testleri - 1	30
Beceri Testleri - 2	33

2. Ünite – KÜLTÜR VE MİRAS

Beylikten Cihan Devletine.....	39
Kavratıcı Testler - 1	48
İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın	50
Kavratıcı Testler - 2	57
Değişen Avrupa.....	59
Kavratıcı Testler - 3	68
Osmanlı Devleti Değişiyor	70
Kavratıcı Testler - 4	73
Osmanlı'da Kültür, Sanat ve Estetik	75
Kavratıcı Testler - 5	79
Bumerang Testler - 1	81
Beceri Testleri - 1	86

3. Ünite – İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Geçmişten Günümüze Yerleşme	93
Kavratıcı Testler - 1	96
Türkiye'de Nüfus	98
Kavratıcı Testler - 2	107
İnsan ve Göç.....	109
Kavratıcı Testler - 3	115
Özgürlüklerim.....	117
Kavratıcı Testler - 4	120
Bumerang Testler - 1	122
Beceri Testleri - 1	126

4. Ünite – BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Yazı ve Bilim.....	133
Kavratıcı Testler - 1	137
Türk İslam Bilginleri.....	139
Kavratıcı Testler - 2	144
Özgürlüklerle Değişen Avrupa	146
Kavratıcı Testler - 3	150
Özgür Düşünce ve Bilimsel Gelişme.....	152
Kavratıcı Testler - 4	155
Bumerang Testler - 1	157
Beceri Testleri - 1	161

5. Ünite – ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Toprak ve İnsan	167
Kavratan Testler - 1	173
Gelişen Üretim Teknolojisi ile Ekonomik ve Sosyal Hayat	175
Kavratan Testler - 2	179
Sosyal Yaşamda Vakıf Kültürü	181
Kavratan Testler - 3	185
Türk Tarihinde Meslekî Eğitim	187
Kavratan Testler - 4	193
Günümüzde Meslekler ve Meslek Tercihleri	195
Kavratan Testler - 5	198
Dijital Teknolojiler	200
Kavratan Testler - 6	204
Bumerang Testler - 1	206
Beceri Testleri - 1	209

6. Ünite – ETKİN VATANDAŞLIK

Demokrasinin Serüveni	215
Kavratan Testler - 1	220
Atatürk'le Gelen Demokrasi	222
Kavratan Testler - 2	226
Anayasa İle Güçleniyoruz	228
Kavratan Testler - 3	233
Engel Tanımayan Demokrasi	235
Kavratan Testler - 4	240
Bumerang Testler - 1	242
Beceri Testleri - 1	246

7. Ünite – KÜRESEL BAĞLANTILAR

Uluslararası Kuruluşlar ve Türkiye	253
Kavratan Testler - 1	257
Bölgesel Kuruluşlar ve Türkiye	259
Kavratan Testler - 2	263
Kalıp Yargılarımız	265
Kavratan Testler - 3	268
Çözüm Bekleyen Küresel Sorunlar	270
Kavratan Testler - 4	274
Bumerang Testler - 1	276
Beceri Testleri - 1	279

CEVAP ANAHTARI	283
-----------------------------	------------

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

İNSANI İNSAN KILAN ÖZELLİK,
EMPATİ YETENEĞİNİ GELİŞTİRMİŞ OLMASIDIR.

Haruki Murakami

KAZANIMLAR

BİREY VE TOPLUM

SB.7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

SB.7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

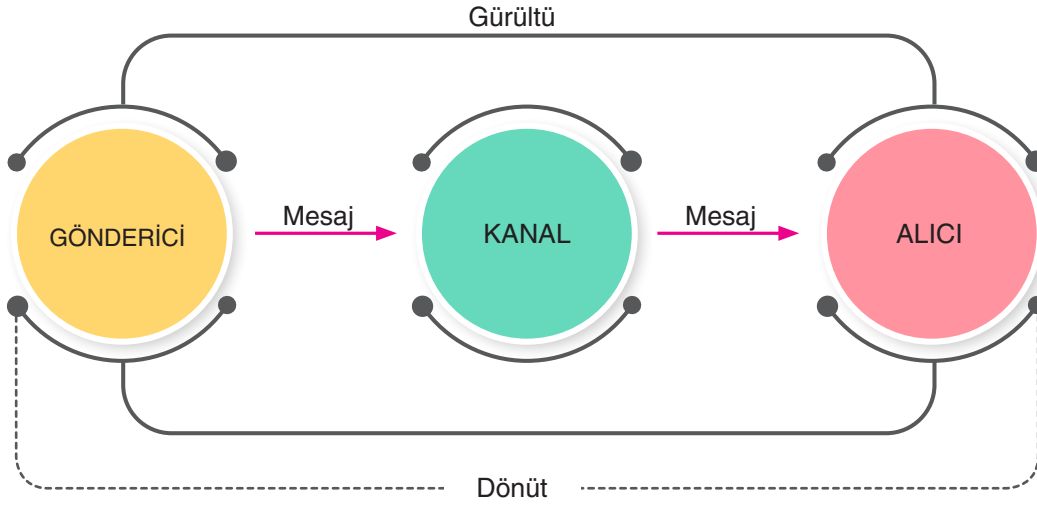
SB.7.1.3. Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.
Seçilen bir iletişim kanalının (TV, İnternet, akıllı telefonlar vb.) bireyler arasındaki iletişimi ve toplumsal olarak da kültürü nasıl değiştirdiği ele alınır.

SB.7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.
Özel hayatın gizliliği, düşünceyi açıklama özgürlüğü ve doğru bilgi alma hakkı ile kitle iletişim özgürlüğü arasındaki ilişki ele alınır.

İletişim Nedir?

Duygu, düşünce veya bilgilerin söz, yazı, hareket gibi akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına **iletişim** denir.

İletişim Unsurları

İletişim Çeşitleri

Sözlü İletişim

Duygu ve düşüncelerin sözcüklerle ifade edilmesidir.

Örnek: şarkı söylemek vb.

Yazılı İletişim

Yazı vasıtasıyla gerçekleşen iletişimdir.

Örnek: mektup yazmak, e-posta veya mesaj göndermek vb.

Sözsüz İletişim

Duygu ve düşüncelerin beden dili ile ifade edilmesidir.

Örnek: el kol hareketleri, yüz ifadeleri vb.

Etkili iletişim kurabilmek için aşağıda belirtilen kurallara dikkat edilmesi gerekir:

- Kişi kendini tanımalı.
- Kişi kendini açmalı ve doğru ifade etmeli.
- Karşıdaki kişi etkin ve ilgili dinlenilmeli.
- Empati kurabilmeli.
- Hoşgörülü ve önyargısız olunmalı.
- Eleştirilere karşı açık olunmalı.
- Beden dili, göz kontağı kurulmalı ve ses düzeyi iyi ayarlanmalı.

Bumerang Bilgi

Alıcı: Duygu, düşünce ve isteklerin iletildiği, aktarıldığı kişi ya da topluluktur.

Bumerang Bilgi

Gönderici (Kaynak): Duygu, düşünce ve isteklerin aktarılmasında mesajı söyleyen kişi veya topluluktur.

Bumerang Bilgi

Mesaj (İleti): Göndericinin alıcıya aktardığı duygu, düşünce ve isteklerdir.

Bumerang Bilgi

Kanal: Göndericinin, iletiyi alıcıya gönderirken kullandığı yol veya araçtır.

Bumerang Bilgi

Dönüt (Geri Bildirim): Alıcının göndericiye verdiği her türlü yanıtıdır.

Bumerang Bilgi

Empati: Bir kişinin kendisini karşı taraftaki kişinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlayıp hissedebilmesidir.

Bumerang Bilgi

Ön Yargı: Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı.

Etkinlik
1

Tabela

Kaygan yol

Sürücü

Görsel

Sürücünün
kaygan yolda dikkatli geçmesi

Verilen örnek olaydaki ifadeleri aşağıdaki iletişim unsurlarıyla eşleştirerek yanındaki boşluklara yazınız.

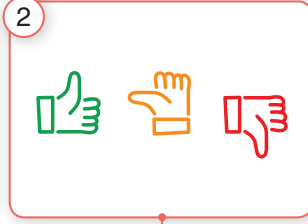
- 1 Gönderici :
- 2 Alıcı :
- 3 İleti :
- 4 Dönüt :
- 5 Kanal :

Etkinlik
2

Aşağıda verilen görsellerin hangi iletişim türüne örnek olduğunu altlarındaki boşluklara yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Beceri Temelli Örnek Soru

Ulu bir ceviz ağacının dibinde yeşeren bir kabak, büyüklüğü ile övünürmüş. Hatta her gün ceviz ağacının meyveleri ile dalga geçermiş: “Bak, siz kocaman ağaçta yetişiyorsunuz. Buna rağmen küçücüksünüz oysa bir de bana bakın, küçücük bitkime rağmen ne kadar da büyük bir meyveyim.” dermiş. Ceviz ağacının hasat zamanı gelmiş. Ağacın sahipleri cevizleri toplamak üzere gelmişler. Herkes kibirli kabağın yanından geçmiş ama yüzüne bakan olmamış. Derken ceviz sahipleri aralarında şakalaşmışlar. Birisi diğerine alaycı bir tebessümle: “Sen cevizleri boş ver, şu kocaman kabağı al!” demiş. Diğer ise “Bırak o kabağı canım, kendisi kocaman ama içi boş.” demiş. Kabak, çok incinmiş ve aklına cevizler için söyledikleri gelmiş. Cevizlerden özür dilemiş ve fiziki özelliklerin değil, iç güzelliğinin önemli olduğunu anlamış.

Verilen metinde;

- I. Sözlü
- II. Yazılı
- III. Sözsüz

iletişim yöntemlerinin hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

İpucu

Sözlü iletişimin ön koşulu bireylerin ortak dil kullanmasıdır. Ortak dil ise ortak kavramların kullanılmasıyla oluşur. Sözsüz iletişimin en önemli aracı bedenimizdir. Yazılı iletişimde ise kullanılan kelimeler ve cümleler somut olarak yazıya aktarılır.

1.

Verilen görsellerin iletişimin hangi unsurunu ifade ettiği aşağıda açıklanmıştır.

- **Gönderici:** Trafik ışıkları
- **Alıcı:** Yayalar ve sürücüler
- **İleti:** “Dur”, “Hazırlan.” ve “Geç”
- **Bağlam:** Trafik lambası
- **Kanal:** Cadde/Sokak

Buna göre bu iletişim unsurlarından kaçısı doğru açıklanmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

2.

Yeni Zelanda, Okyanusya kıtasında bulunan bir ülkedir. Yeni Zelanda ulusal takımları, ülkelerine özgü geleneksel “Haka Dansı”nı yarışmalar başlamadan gerçekleştirmektedirler. 140 yıllık tarihi olan bu dans, sporcuların güçlerini rakiplerine göstermeleri ve onları korkutmaları amacıyla yapılmaktadır.

Verilen görsel ve bilgilerden hareketle Haka Dansı ile ilgili;

- Sözlü iletişim unsurları kullanılmıştır.
- Beden dili kullanılarak iletişim kurulmuştur.
- Sen dili kullanılarak olumsuz bir iletişim sağlanmıştır.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III D) I, II ve III

3. Farklı ülkelerde yaşayan insanların konuşma dilleri farklı olsa da yüzlerinden ve davranışlarından mutlu veya mutsuz oldukları anlaşılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumu en iyi açıklamaktadır?

- A) Kültür farklılıkları iletişime yansır.
B) İletişim sadece konuşarak gerçekleşir.
C) Jest ve mimikler evrensel anlam taşır.
D) İletişim çeşitleri kültürden kültüre farklılık gösterebilir.

4. İletişim her canlının hayatında önemli yer tutar.

Aşağıdakilerden hangisi insanlar arasındaki iletişimin diğer canlıların iletişiminden farklı olduğunu gösterir?

- A) İnsanların iletişim kurarken ses çıkarması
B) İnsanların davranışlarıyla iletişim kurması
C) İletişimin insanlar için bir ihtiyaç olması
D) İnsanların iletişimi geliştirmiş olması

5.

Bu görselde verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözler iletişimin en önemli unsurlarıdır.
- B) Beden dili iletişimi olumlu yönde etkileyen unsurlardandır.
- C) İletişimde kullanılan dil farklı olsa da iletilmek istenen mesaj aynıdır.
- D) İletişimde yer alan bağlam sonucunda farklı anlamlar ortaya çıkabilmektedir.

6.

İletişim becerileri gelişmiş biri iletişim kurduğunda hangi özelliklerine dikkat etmelidir?

Ayşe öğretmenin sorduğu soruya hangi öğrenci yanlış cevap vermiştir?

- A) Esma: Beden diline
- B) Aslı: Etkili dinlemeye
- C) Ahsen: Eleştiri yapmaya
- D) Kerem: Hoşgörülü olmaya

- 7. İnsan, iletişimi geliştirme yeteneğine sahiptir. Çünkü insanlar konuşma ve dinleme yeteneğine sahiptir. İsteklerini, duygularını, kaygılarını, anlatabilme ve başkalarını anlayabilme yeteneğine sahiptir.

Bu açıklamadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanlar konuşma ve dinleme yeteneğine sahiptir.
- B) İnsanlar diğer canlılardan farklı olarak hayal kurabilirler.
- C) İnsanlar duygularını anlatabilirler, başkalarının duygularını anlayabilirler.
- D) İnsanlar diğer canlılardan farklı olarak çeşitli iletişim yöntemleri geliştirmişlerdir.

Olumlu ve Olumsuz İletişim

Bumerang Bilgi

Ben Dili: Karşımızdaki kişiyi suçlamadan ve yargılamadan hissettiklerimizi söylemektir.

Örnek: Derslerine yeterince çalışmıyor olman, beni kaygılandırıyor.

Bumerang Bilgi

Sen Dili: Suçlama içeren olumsuz içeriklerin yer aldığı iletişim şeklidir.

Örnek: Derslerine hiç çalışmıyorsun, bunun bedelini ödeyeceksin.

Bumerang Bilgi

Jest: Duygu veya düşüncelerin el, kol veya baş hareketleriyle ifade edilmesidir.

Bumerang Bilgi

Mimik: Duygu ve düşüncelerin kaş, göz, ağız veya çeşitli yüz hareketleriyle ifade edilmesidir.

“Olumlu iletişim” insanların birbirini doğru anlamasını, gereksiz tartışmaları önlemeyi sağlar.

“Olumsuz iletişim” ise insanların arasında zıtlaşmaların yaşanmasına ve kavgalara sebebiyet verebilir.

Olumlu İletişimin Özellikleri

- ▶ Açık ve anlaşılır konuşmak
- ▶ Göz teması kurmak
- ▶ Jest ve mimikleri kullanmak
- ▶ Ses tonunu doğru ayarlamak
- ▶ Etkili dinlemek
- ▶ Empati kurmak
- ▶ Farklılıklara saygılı olmak
- ▶ Kendini doğru ifade etmek
- ▶ Ben dili kullanmak
- ▶ Güler yüzlü olmak
- ▶ Samimi ve içten davranmak
- ▶ Hoşgörülü davranmak

Olumsuz İletişimin Özellikleri

- ▶ Suçlayıcı konuşmak
- ▶ Argo ifadeler kullanmak
- ▶ Öğüt vermek
- ▶ Tehdit etmek
- ▶ Kendi fikrini kabul ettirmeye çalışmak
- ▶ Emir vermek
- ▶ Ön yargılı davranmak
- ▶ Sen dili kullanmak
- ▶ Yargılayıcı konuşmak
- ▶ Dinlemede yanlışlıklar yapmak
- ▶ Alaycı ifadeler kullanmak
- ▶ Eleştiri yapmak

Etkin Dinleme

Etkin dinleme; alıcı açısından iletişimdeki gürültüyü azaltma, mesajı tam doğru olarak alma becerisidir. Etkin dinleme sadece mesajı almakla sınırlı değildir. Mesajın alındığını geri bildirmeyi de içerir.

Kişinin konuşma biçimi, seçtiği sözcükler ve onları kullanma becerisi, ses tonu iletişimde etkili tutum ve davranışlardır. Düşüncelerin doğru ifade edilmesi iletişimin akışını etkiler.

Etkin dinleme için uygun ortam seçilmelidir. Ortamın, mesaj içeriği üzerindeki bozucu etkileri en az seviyede olmalıdır. Gürültüsüz, yeteri kadar aydınlatılmış ve iletişim sürecine dışarıdan gerçekleşecek müdahalenin önlendiği ortamlar tercih edilmelidir.

Dinleme, etkili iletişimin anahtarıdır. Etkili bir dinleme için aşağıdaki kurallara uyulması gerekir:

- Dikkatimiz karşımızdaki kişiye verilmeli.
- Konuşmacı ile göz teması kurulmalı.
- Dinlerken başka işlerle meşgul olunmamalı.
- Konuşmacının sözü kesilmemeli.
- Karşımızdakini anladığımızı belirten ifadeler kullanılmalı.
- Son sözü söylemek için çaba sarf edilmemeli.
- Konuşmacı yargılanmadan ve suçlanmadan dinlenmeli.

Akılda Kalsın

Bireylerin birbirlerini yetersiz dinlemeleri ve yanlış anlamaları iletişimde çatışma yaşanmasına neden olabilir. Bu çatışma ortamı karşılıklı uzlaşmayla ortadan kalkabilir.

Bumerang Bilgi

Çatışma: Olumsuz iletişimlerden kaynaklanan düşünce uyumsuzluğudur.

Bumerang Bilgi

Uzlaşma: Çatışmaya neden olan sorunun çözülmesidir.

Akılda Kalsın

Sorunu görmezden gelme ve sen dili kullanma çatışmaya örnektir.

Akılda Kalsın

Empati kurmak, etkin dinleme ve ben dilini kullanmak uzlaşmaya örnektir.

Etkinlik
3

Aşağıda verilen davranışların olumlu iletişim örneği mi, olumsuz iletişim örneği mi olduğunu uygun kutucukları işaretleyerek belirtiniz.

		Olumlu İletişim	Olumsuz İletişim
1	Ben dili kullanmak		
2	Jest ve mimikleri kullanmak		
3	Empati kurmak		
4	Ön yargılı davranmak		
5	Argo ifadeler kullanmak		
6	Sen dili kullanmak		
7	Göz teması kurmak		

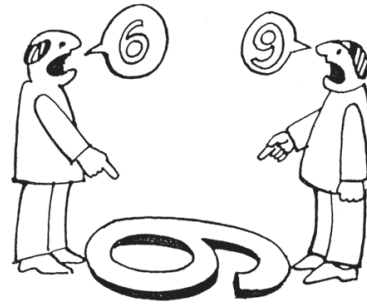

İpucu

Olayları yorumlarken farklı bakış açılarını dikkate almak gerekir.

Beceri Temelli Örnek Soru

İletişimle ilgili bu görsel aşağıdaki özdeyişlerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) İnsan, anlamadığı şeye sahip olamaz. (Goethe)
- B) Ne kadar bilersen bil söylediklerin karşındakinin anladığı kadardır. (Mevlânâ)
- C) Evinizin eşliğini temizlemeden, komşunuzun damındaki karlardan şikâyet etmeyiniz. (Konfüçyüs)
- D) Her doğrunun iki yüzü vardır, birini kabullenmeden önce iki taraftan da bakmış olmak her zaman daha iyidir. (Aisopos)

1.

Mevlânâ

Aklın güzelliği dil ile,
dilin güzelliği söz ile,
kişinin güzelliği yüz ile,
yüzün güzelliği göz ile belli olur.

Yunus Emre

Söz ola kestire başı
Söz ola kese savaşı
Söz ola zehirli aş
Yağ ile bal ede bir söz

Yunus Emre ve Mevlânâ'ya ait bu ifadelerden hareketle;

- I. İletişimde kullanılan yargılar iletişim yönünü belirler.
- II. Güzel sözler iletişimde olumlu bir etki bırakır.
- III. İletişim türlerinin en önemlisi yazılı iletişimdir.
- IV. Etkin dinleme iletişimde önemli bir yere sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve III B) III ve IV C) I, II ve IV D) II, III ve IV

2.

İki kulağımız ve bir ağzımız var, demek ki konuştuğumuzdan iki kat daha fazla dinlemeliyiz.

Epiktetos

Verilen söze göre iletişimde aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Etkin dinleme B) Empati kurmak C) Beden dili D) Tutarlı olmak

3. Empati, bir kişinin kendini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısı ile bakmasıdır.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi iletişimde empati kurabilen bir bireye ait değildir?

- A) Sen dili kullanır.
B) Ön yargılı yaklaşmaz.
C) Farklılıklara saygı duyar.
D) Konuşanın sözünü kesmez.

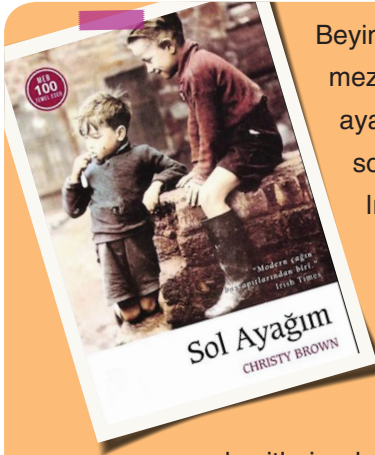
4. I. Beni her zaman yanlış anlıyorsun.
II. Kitap okumanın faydalı olacağını düşünüyorum.
III. Odanı sürekli dağınık bırakıyorsun.
IV. Uzun süre bilgisayar oyunu oynamandan endişe duyuyorum.

Numaralanmış cümlelerden hangileri "ben dili" ifadeleridir?

- A) I, III B) II, IV C) I, IV D) II, III

5.

Beyin felçli olarak doğan Christy Brown, hastalığı nedeniyle hareketlerini kontrol edemez ve tekerlekli sandalyeye mahkum bir yaşam sürer. Ancak çocukluğunda, sol ayağının felçten etkilenmediğinin farkına varması hayatını değiştirecektir. Christy sol ayağını kendine verilmiş bir şans olarak görür ve azmin de yardımıyla hastalığının etkilerini yenmeye çalışır. Bu çalışmanın sonucunda ise sakat vücudunun içinde gizli olan zekâ ve yazma yeteneği ortaya çıkacaktır. Sadece sol ayağını kullanarak yazdığı romanlar ve şiirler, sonraki yıllarda Christy Brown'un İrlanda edebiyatının saygın isimleri arasına girmesini sağlayacak ve azimle çalışmanın sonucunda imkânsız diye bir şeyin olmadığını onu yargılayanlara gösterecektir. Christy Brown'ın ölümünden dokuz yıl sonra çekilen film, yazarın hayatından kesitleri anlattığı kitap olan Sol Ayağım'ın sinema uyarlamasıdır. Kimi zaman hüznü, kimi zaman eğlendirici olabilmeyi başaran filmin, azim ve umut hikayesi olarak vereceği evrensel mesajları var.

Verilen film özetinden hareketle;

- I. Christy duygularını yazılı iletişim kurarak insanlara anlatmıştır.
- II. Christy'e karşı ön yargılı bir tutum sergilenmiştir.
- III. İnsanlar Christy'nin yaşamı ile ilgili empati kurmuşlardır.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

6. Aşağıdaki öğrencilerden hangisi olumlu iletişimi sağlayan tutum ve davranışlara yanlış örnek vermiştir?

- A) Farklılıklara saygılı olmak
Fatma
- B) Jest ve mimikleri kullanmak
Ömer
- C) Ben dili kullanmak
Kübra
- D) Emir vermek
Mehmet

7. Aşağıdakilerden hangisi empatinin basamaklarından biri değildir?

- A) Kendini karşısındakinin yerine koymak
B) Karşısındakinin duygularını ve düşüncelerini anlamak
C) Karşısındaki kişiye onu anladığını söz ve davranışlarla göstermek
D) Karşısındaki kişiye kendi fikirlerini kabul ettirmek

8.

Çocuklarımla bir konuda anlaşmazlık yaşadığımda ilk önce kendimi onların yerine koyarım ve onları anlamaya çalışırım.

Buna göre örnekteki annenin iletişimde öncelikle aşağıdakilerden hangisine önem verdiği söylenebilir?

- A) Empati yapmaya
B) Güler yüzlü olmaya
C) Sen dili kullanmaya
D) Beden dili kullanmaya

Medya

Kısa zamanda kalabalık insan topluluklarına ileti ulaştırabilen araçlara **kitle iletişim araçları** denir.

Gazete, dergi, radyo, televizyon ve internet gibi kitle iletişim araçlarının tümüne ise **medya** adı verilir.

Başlıca kitle iletişim araçları;

- Dergi
- Televizyon
- İnternet
- Radyo
- Kitap
- Telefon
- Gazete

Kitle İletişim Araçları

Doğru Kullanıldığında

- Toplumun bilgi seviyesi artar.
- Çeşitli konularda kamuoyu oluşur.
- Etkin vatandaş bilinci oluşur.
- Toplumda yardımlaşma ve dayanışma artar.
- İnsanlar iyi vakit geçirir.

Yanlış Kullanıldığında

- Aşırı bağımlılık yapar.
- Sosyalleşmeyi engeller.
- Okuma alışkanlığı azalır.
- Sağlık sorunlarına neden olur.
- Yanlış bilgiler hızla yayılır.

Bumerang Bilgi

Sosyal Medya: Genel ağ üzerinde insanların birbirleri ile yaptığı diyalog ve paylaşımların bütünüdür.

Bumerang Bilgi

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK): Türkiye'de faaliyet gösteren tüm radyo ve televizyon yayınlarını denetleyen kamu kuruluşudur.

Bumerang Bilgi

Akıllı İşaretler: Ülkemizde Radyo Televizyon Üst Kurulunun (RTÜK), programlarının hangi yaş grubuna göre hazırlandığını belirten ve yayının içeriği ile ilgili bilgi veren işaretlere denir.

Akılda Kalsın

Akıllı İşaretler ve Anlamları

Genel İzleyici Kitle

7 Yaş ve Üzeri için

13 Yaş ve Üzeri için

18 Yaş ve Üzeri için

Şiddet / Korku

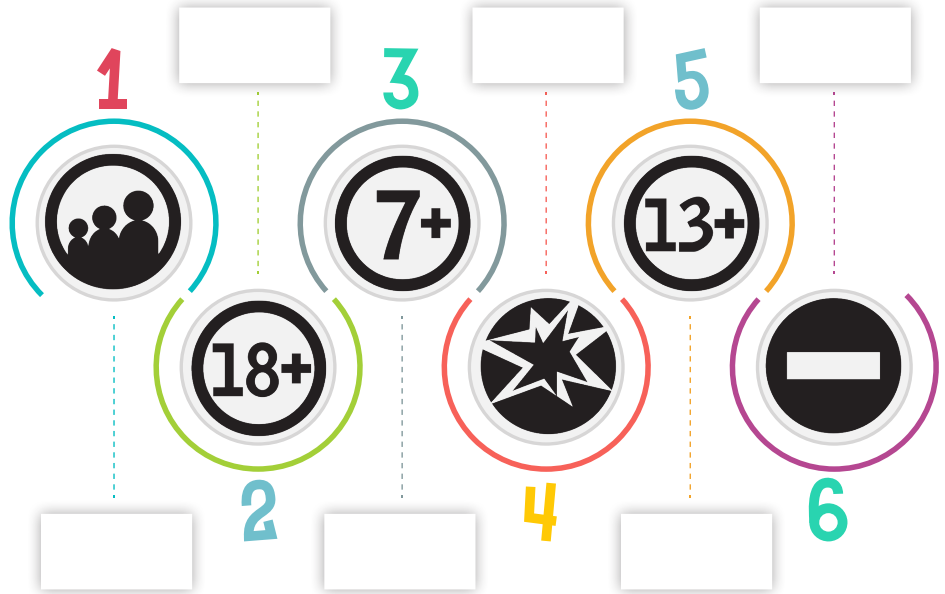
Oluşturabilecek Davranışlar

Etkinlik
4

Aşağıda yer alan kitle iletişim araçlarını değerlendirip altlarındaki boşluklara “görsel”, “işitsel”, “görsel ve işitsel” ifadelerinden uygun olanları yazınız.

Etkinlik
5

Aşağıda verilen akıllı işaretlerin anlamlarını yazınız.

Beceri Temelli Örnek Sorular

1. Hafta İçi ve Hafta Sonu Günlük Ortalama Televizyon İzleme Süreleri

Cinsiyet	Hafta İçi Saat / Dakika	Hafta Sonu Saat / Dakika
Kadın	3 sa. 46 dk.	3 sa. 55 dk.
Erkek	3 sa. 14 dk.	3 sa. 35 dk.
Yaş Grupları		
15-24 yaş arası	2 sa. 51 dk.	3 sa. 7 dk.
25-34 yaş arası	3 sa. 26 dk.	3 sa. 43 dk.
35-44 yaş arası	3 sa. 29 dk.	3 sa. 49 dk.
45-54 yaş arası	3 sa. 49 dk.	3 sa. 57 dk.
55-64 yaş arası	3 sa. 55 dk.	4 sa. 9 dk.
65 yaş ve üstü	4 sa. 7 dk.	4 sa. 11 dk.
Eğitim Düzeyi		
Düşük	3 sa. 58 dk.	4 sa. 1 dk.
Orta	3 sa. 33 dk.	3 sa. 50 dk.
Yüksek	2 sa. 57 dk.	3 sa. 19 dk.

Verilen tabloya göre;

- Eğitim düzeyi arttıkça televizyon izlenme süresi azalmaktadır.
- Yaş arttıkça televizyon izlenme oranı artmıştır.
- Hafta içi televizyon izlenme süresinin düşük olmasının sebebi iş yoğunluğudur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

2. İletişim insanoğlunun zorunlu ihtiyaçlarından biridir. İnsanlık tarihi boyunca iletişim de farklı yöntemler ve araçlar kullanılmıştır. Duman, güvercin, telgraf, radyo, televizyon, telefon, internet, akıllı telefon gibi iletişim araçları geçmişten günümüze kullanılagelmıştır. Günümüzde iletişim özellikle, teknoloji sayesinde geniş kitlelere ulaşmış ve iletişim araçlarının çeşitliliği oldukça artmıştır. Son yıllarda ise en yaygın ve en hızlı iletişim araçlarından biri genel ağlar olmuştur. Genel ağ üzerinden; e-okul, e-devlet gibi hizmetleri almanın yanında sanal market uygulaması ile alışveriş yapılmakta ayrıca bankacılık işlemleri de yine genel ağ üzerinden kolayca yürütülebilmektedir.

Verilen metne göre,

- İnsanlar tarih boyunca farklı iletişim araçları kullanmıştır.
- Genel ağın kullanımının yaygınlaşması hayatımızı kolaylaştırmıştır.
- İletişim teknolojileri zamanla gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

İpucu

Televizyon izleme oranlarında insanların toplum içerisindeki sosyal ve ekonomik açıdan konumları da etkili olabilmektedir.

İpucu

Geçmişten günümüze kullandığımız kitle iletişim araçları değişiklik göstermiştir. Günlük yaşamda sıklıkla kullanılan bu araçlar teknoloji sayesinde daha da gelişme göstermiştir.

1.

ması, kişiye medyanın sunduğu dünyanın gerçek olmayabileceğini anlatması, medyanın yönetme fonksiyonun da olduğunun farkına varılması gibi hedefleri içermektedir. Yani medya okuryazarlığı eğitimi; medyayı doğru okuyan, çözümleyen, kitle iletişim araçlarından gelen iletilere eleştirel bakan bireyler yetiştirmeyi amaçlar.

Medya okuryazarlığı; kitle iletişim araçları yoluyla edinilen mesajları çözümleme, değerlendirme ve iletme yeteneğidir. Günümüzde daha çok medyayı çözümleyebilme konusu üzerinde durulmaktadır. Medya okuryazarlığı, izleyicinin medya iletilerini doğru okumasına ve kendi iletilerini üretebilmesine katkıda bulunur.

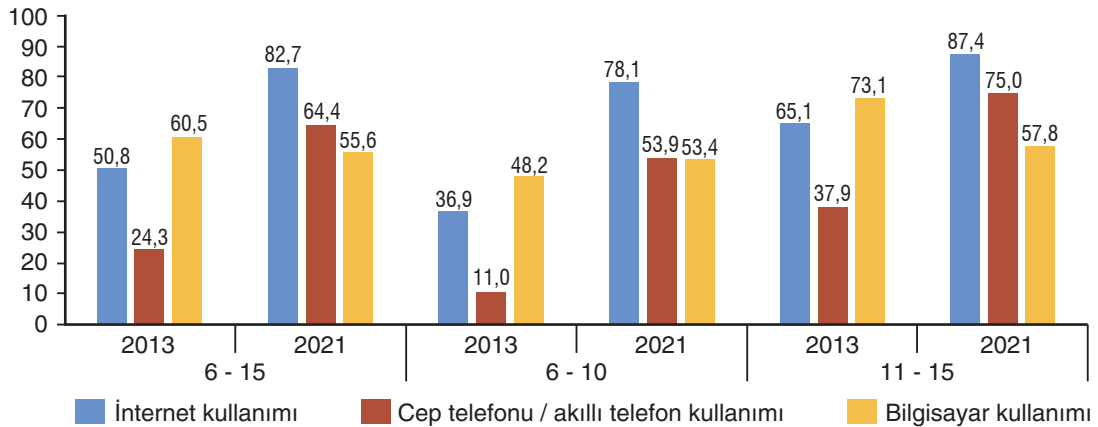
Medya okuryazarlığındaki temel amaçlar; medyanın iletildiği mesajların doğru okun-

Verilen görsel ve bilgilere göre medya okuryazarlığı ile ilgili olarak yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Kişi medya organlarından gelen bilgileri sorgulayabilmelidir.
- B) Medya üzerinde iletilen tüm bilgiler ve haberler gerçeklik taşımaktadır.
- C) Medya organlarında verilen bilginin akıl, mantık ve bilime uygun olup olmadığının sorgulanması gerekir.
- D) Medya okuryazarlığının doğru yapılabilmesi için birden fazla medya organından veya kaynaktan faydalanılmalıdır.

2.

Yaş grubuna göre çocukların bilişim teknolojisi kullanımı (%), 2013, 2021

Verilen grafiğe göre;

- I. 2021 yılında internet kullanımı diğer kitle iletişim araçlarına oranla daha fazladır.
- II. Günümüzde cep telefonu kullanımı 11-15 yaş arası grupta daha fazladır.
- III. Bilgisayar kullanımı 6-10 yaş arası grupta geçmişe göre azalmıştır.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III